

«Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού»
MIS 5001313

Ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών και ενηλίκων σε θέματα αποδοχής της αναπηρίας και της διαφορετικότητας και ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο

Μαρία Γελαστοπούλου Ph.D.

Σύμβουλος Β' με εξειδίκευση στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση, ΙΕΠ
Υπεύθυνη της Πράξης

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (1)

- Τα θεσμικά κείμενα και οι διακηρύξεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UNESCO, 2007) και της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία 2010-2020 (European Commission, 2013) στοχεύουν στη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής που προάγει την κοινωνική δικαιοσύνη και τη δημιουργία ίσων ευκαιριών συμμετοχής, μάθησης και εκπαίδευσης για όλους/ες τους/τις μαθητές/ήτριες, συμπεριλαμβανομένων και αυτών με αναπηρία ως θεμελιώδη αρχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (2)

- Στο πλαίσιο αυτό, οι σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις διεθνώς προωθούν την ενταξιακή εκπαίδευση (inclusive education), τη δημιουργία του «Ενός Σχολείου» για όλους τους μαθητές, την εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο (Unesco, 2007· Barton & Armstrong, 2007).

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (3)

Πώς, όμως, μπορεί να επιτευχθεί
αυτό;

Λαμβάνοντας υπόψη πως η σύνθεση των σχολικών τάξεων στο σύγχρονο σχολείο είναι περισσότερο από ποτέ ετερογενής (πολιτισμικά, ακαδημαϊκά, κοινωνικά, γλωσσικά, κ.ά.), και καλούνται οι εκπαιδευτικοί να τη διαχειριστούν αποτελεσματικά προς όφελος των μαθητών και μαθητριών μέσα από διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις και πρακτικές (Σφυρόερα, 2004), το εγχείρημα μιας ισότιμης, ενταξιακής εκπαίδευσης μπορεί να επιτευχθεί μέσω:

της αναμόρφωσης του γενικού σχολείου

τη διαφοροποιημένη παιδαγωγική προσέγγιση

την παροχή των κατάλληλων μέσων, υλικών, διαδικασιών

τη διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών στο σχολείο

την άρση των προκαταλήψεων και στερεότυπων αντιλήψεων για τη διαφορετικότητα και την αναπηρία

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (5)

- Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνιστεί πως η ισότιμη ένταξη όλων των μαθητών και μαθητριών στο γενικό σχολείο δεν μπορεί να επιτευχθεί επιδιώκοντας αλλαγές μόνο σε εκπαιδευτικό επίπεδο, καθώς αυτή αποτελεί ζήτημα πολύπλοκο και συνδέεται με το σύνολο των παραγόντων που διαμορφώνουν το πλαίσιο στο οποίο επιχειρείται. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα ζήτημα πολιτικό, κοινωνικό και εκπαιδευτικό. Η ενταξιακή εκπαίδευση απαιτεί νέο σκεπτικό και νέες πρακτικές που επιχειρούνται σε τρία επίπεδα (Slee and Corbett, 2000:140).

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (6)

Το πρώτο επίπεδο αναφέρεται στην πολιτική και στις αντιλήψεις για την αποτελεσματικότητα του σχολείου και στους τρόπους με τους οποίους αυτή επιτυγχάνεται.

Το δεύτερο αφορά στις δομικές και λειτουργικές αλλαγές του σχολικού περιβάλλοντος, του Αναλυτικού Προγράμματος και της διδασκαλίας.

Το τρίτο και ουσιαστικότερο επίπεδο αφορά στη βαθύτερη κουλτούρα, στο συγκαλυμμένο-αποσιωπημένο θεμελιώδες σύστημα αξιών, κατεστημένων, προκαταλήψεων, στερεοτύπων και αρχών που αποδέχεται μια κοινωνία και διαμορφώνουν τη δομή της καθημερινής ζωής.

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (7)

Για την εγκαθίδρυση της ενταξιακής εκπαίδευσης και τη δημιουργία «Ενός Σχολείου», δίκαιου και δημοκρατικού για όλους τους μαθητές και μαθήτριες απαιτούνται αλλαγές ταυτόχρονα σε επίπεδο, **πολιτικό, εκπαιδευτικό** και **κοινωνικό**.

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (8)

- Η ενταξιακή εκπαίδευση, αν και σε επίπεδο ρητορικής και διακηρύξεων αποτελεί μια κοινή «διεθνή συμφωνία» με κοινούς προβληματισμούς, η εκπαιδευτική έρευνα καταδεικνύει τη συγκεχυμένη νοηματοδότησή της και συχνά τη δυσκολία εφαρμογής ενταξιακών εκπαιδευτικών πρακτικών στην τάξη (Barton, 2003· Barton & Armstrong, 2007· Ζώνιου-Σιδέρη, 2004 α, β, γ).

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (9)

- Αυτό συνδέεται άμεσα, αφενός με τον πολυσύνθετο χαρακτήρα της ένταξης και αφετέρου με την έλλειψη ενταξιακής κουλτούρας στο σχολείο καθώς και με το κοινωνικό σύστημα αξιών, τις στάσεις, τις αντιλήψεις και τις πεποιθήσεις εκπαιδευτικών, γονέων και ευρύτερης κοινωνίας απέναντι στην αναπηρία και στην αποδοχή της διαφορετικότητας. Καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει και η κατεύθυνση της εκπαιδευτικής πολιτικής μιας χώρας.

(Ντεροπούλου-Ντέρου, 2012· Ζώνιου-Σιδέρη, 2012, 2004a,b, 2000· Vlachou, 2006· Zoniou-Sideri, Deropoulou-Derou, Karagianni & Spandagou, 2006· Dyson, 1999· Daniels & Garner, 1999).

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (10)

Η ευαισθητοποίηση σε ζητήματα αναπηρίας, αποδοχής της διαφορετικότητας και η εφαρμογή ενταξιακών πρακτικών κρίνεται απαραίτητη προϋπόθεση για την προώθηση της ισότιμης εκπαίδευσης.

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (11)

- Οι στερεότυπες αντιλήψεις και προκαταλήψεις που αφορούν στα εν λόγω ζητήματα καθώς και παγιωμένες παραδοσιακές διδακτικές πρακτικές σε συνδυασμό με την έλλειψη κατάλληλων μορφών επιμόρφωσης αποτελούν βασικό φραγμό στην εφαρμογή της ένταξης και στην υλοποίηση της Διεθνούς Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (Unesco, 2007).

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης 12)

- Η άρση των προκαταλήψεων, η αλλαγή στάσεων, η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκομένων στην ενταξιακή εκπαιδευτική διαδικασία προς την κατεύθυνση της καλλιέργειας ενταξιακής κουλτούρας αποτελεί αναμφισβήτητα βασικό ζητούμενο για τη δημιουργία του «Ενός» σχολείου για όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (13)

- Είναι κοινώς αποδεκτό, βέβαια, πως τέτοιες ριζικές αλλαγές και βαθιές τομές σε συνήθειες και πεποιθήσεις ετών απαιτούν χρόνο, καθώς συνδέονται και με τα ιδιογραφικά χαρακτηριστικά, την κουλτούρα, την ιδεολογία και το κοινωνικό και μορφωτικό κεφάλαιο που φέρουν οι εμπλεκόμενοι στη μαθησιακή και εκπαιδευτική διαδικασία. Προς την κατεύθυνση αυτών των αλλαγών μπορούν να αξιοποιηθούν τα επιστημονικά δεδομένα που υποστηρίζουν πως η προσχολική εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο, καθώς η διαμόρφωση αντιλήψεων, στάσεων και πεποιθήσεων στην πρώιμη ηλικία του νηπιαγωγείου θεωρείται πολύ πιο εύκολη (Δραγώνα, 2004).

Αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης (14)

Ως εκ τούτου, η εφαρμογή ενταξιακών εκπαιδευτικών πρακτικών από την προσχολική ηλικία και η ευαισθητοποίηση σε θέματα αποδοχής της διαφορετικότητας είναι επιτακτική ανάγκη για μια μεταρρύθμιση προς την ενταξιακή οπτική.

Στόχοι (1)

ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Στόχοι (2)

- Υπό το πρίσμα των παραπάνω παραδοχών, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πράξης **κρίνεται σκόπιμη η ευαισθητοποίηση** των εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας, για την αποδοχή της αναπηρίας και της διαφορετικότητας γενικότερα, τη διαμόρφωση στάσεων σεβασμού, την αναγνώριση και άρση των προκαταλήψεων και εν τέλει την ανάπτυξη ενταξιακής κουλτούρας των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των γονέων και της ευρύτερης κοινωνίας.

Στόχοι (3)

Για το σκοπό αυτό το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής πολιτικής στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης με τίτλο «Καθολικός Σχεδιασμός και ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού» ανέπτυξε σχετικό εκπαιδευτικό υλικό που περιλαμβάνεται σε έναν οδηγό για τους/τις εκπαιδευτικούς.

Ομάδες στόχου

Στον εν λόγω οδηγό περιλαμβάνονται εκπαιδευτικό υλικό και βιωματικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τη βιωματική μάθηση, το θεατρικό παιχνίδι, τα παραμύθια και τη μουσική και **εμπλέκουν** στην εκπαιδευτική διαδικασία:

μαθητές (ανάπηρους και μη σε επίπεδο τάξης και σχολικής μονάδας),

εκπαιδευτικούς (σε επίπεδο τάξης και όλου του σχολείου),

γονείς (γονείς μαθητών με και χωρίς αναπηρία)

την ευρύτερη τοπική κοινωνία

Τι περιλαμβάνει ο οδηγός εκπαιδευτικού

Α' Μέρος

Θεωρητικό πλαίσιο

Β' Μέρος

Ανάπτυξη
δραστηριοτήτων
ευαισθητοποίησης
όλων των ομάδων
στόχου

Τι περιλαμβάνει ο οδηγός εκπαιδευτικού

- Για την εγκαθίδρυση της ενταξιακής οπτικής είναι αναγκαίο να υπάρχει μια κοινή νοματοδότηση της από όλους και όλες τους εμπλεκόμενους και τις εμπλεκόμενες στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Τι περιλαμβάνει ο οδηγός εκπαιδευτικού

- Για το λόγο αυτό, **στο Α' μέρος** του οδηγού επιδιώκονται οι απαραίτητες αποσαφηνίσεις και **περιλαμβάνεται το θεωρητικό πλαίσιο για:**

α) τη νοηματοποίηση της ενταξιακής εκπαίδευσης και συγκεκριμένα:

- τα μοντέλα προσέγγισης της αναπηρίας,
- τις βασικές αρχές της Ενταξιακής Εκπαίδευσης,
- τις ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές που αφορούν στο περιεχόμενο και στον τρόπο διαχείρισης του Π.Σ., στους ρόλους των εμπλεκόμενων και το είδος των συνεργατικών πρακτικών που απαιτούνται και στις αξιολογικές διαδικασίες,
- τη διαφοροποιημένη παιδαγωγική προσέγγιση και
- την εφαρμογή του Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος ως βασικό συστατικό της διδασκαλίας.

β) την αξιοποίηση των βιωματικών δράσεων, της λογοτεχνίας, του θεατρικού παιχνιδιού και της μουσικής στην ενταξιακή εκπαιδευτική πρακτική.

Τι περιλαμβάνει ο οδηγός εκπαιδευτικού

Στο Β' μέρος του οδηγού αναπτύσσονται συγκεκριμένες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης των ομάδων στόχο στα ως άνω αναφερόμενα ζητήματα.

Προτείνονται κοινές δράσεις μεταξύ των τμημάτων και των τάξεων μιας σχολικής μονάδας και επιπλέον προβλέπονται συναντήσεις με γονείς και πιο ανοιχτές δράσεις στην τοπική κοινωνία.

Τι περιλαμβάνει ο οδηγός εκπαιδευτικού

- **Απώτερος στόχος** αυτών των δράσεων είναι η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινωνίας και συνάμα το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία.
- Οι δραστηριότητες που απευθύνονται στους γονείς είναι βιωματικές και ομαδικές.
- Το προτεινόμενο εκπαιδευτικό υλικό και οι δραστηριότητες είναι αποτέλεσμα πιλοτικής εφαρμογής στη σχολική τάξη και ανατροφοδότησης από την εκπαιδευτική κοινότητα.

Δομή δραστηριοτήτων

Οι
προτεινόμενες
δραστηριότητες
περιγράφονται
ακολουθώντας
μια
συγκεκριμένη
δομή ως εξής:

Βιωματικές δραστηριότητες

- Αρχικός στόχος των βιωματικών δραστηριοτήτων είναι η γνωριμία μεταξύ των μελών της ομάδας, η καλλιέργεια της επικοινωνίας και της εμπιστοσύνης ανάμεσα στα μέλη της ομάδας και στη συνέχεια η ευαισθητοποίηση των ομάδων σε θέματα διαφορετικότητας και ανάπτυξης ενταξιακής κουλτούρας.
- Μέσω των βιωματικών δραστηριοτήτων επιδιώκεται η διασφάλιση καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών που εμπλέκονται στην ενταξιακή τάξη ως βασική προϋπόθεση για την υλοποίησή τους.
- Αρκετές δραστηριότητες έχουν εξελικτικό χαρακτήρα και περιλαμβάνουν διαφοροποιήσεις, όπου χρειάζεται, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το μαθησιακό προφίλ και τις ανάγκες που μπορεί να υπάρχουν στην ομάδα.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- *Γνώρισέ με*
- *Σου μοιάζω και μου μοιάζεις (;)*
- *Κοίταξέ με, κάτι σου λέω*
- *Μ' ένα χρώμα ξεκινώ σ' έναν κύκλο για να μπω*
- *Τα χέρια μου μιλούν...*
Τι σημαίνει μια ταμπέλα;
- *Τι βλέπεις μέσα απ' το καβούκι σου;*

Λογοτεχνία - Παραμύθια

- Στο πλαίσιο αξιοποίησης της λογοτεχνίας ως μέσο ευαισθητοποίησης αναπτύχθηκαν πέντε πρωτότυπα παραμύθια που πραγματεύονται το ζήτημα της αναπηρίας και κατ' επέκταση της αποδοχής της διαφορετικότητας, και περιλαμβάνονται δραστηριότητες επέκτασης, οι οποίες μπορούν ταυτόχρονα να υλοποιούν και στόχους του Προγράμματος Σπουδών (αναδυόμενη γραφή, ανάγνωση, κατανόηση κειμένου, κ.ά.) με εναλλακτικούς τρόπους.
- Καθώς η λογοτεχνία αποτελεί ισχυρό μέσο ευαισθητοποίησης στα εν λόγω ζητήματα, ο οδηγός περιλαμβάνει τα κριτήρια επιλογής κειμένων για την προσέγγιση τέτοιων ζητημάτων, μορφές και τεχνικές αφήγησης.
- Στο Παράρτημα του οδηγού εμπεριέχεται και μία λίστα με προτεινόμενα λογοτεχνικά κείμενα. Τα πρωτότυπα παραμύθια είναι

Λογοτεχνία - Παραμύθια

1. Ο Περπατούλης στον πλανήτη των Ζουμ:
πραγματεύεται την κινητική αναπηρία, την έλλειψη προσβασιμότητας και τον αποκλεισμό των αναπήρων στην κοινωνία γενικότερα.

Λογοτεχνία -Παραμύθια

2. Η Βελόνα της

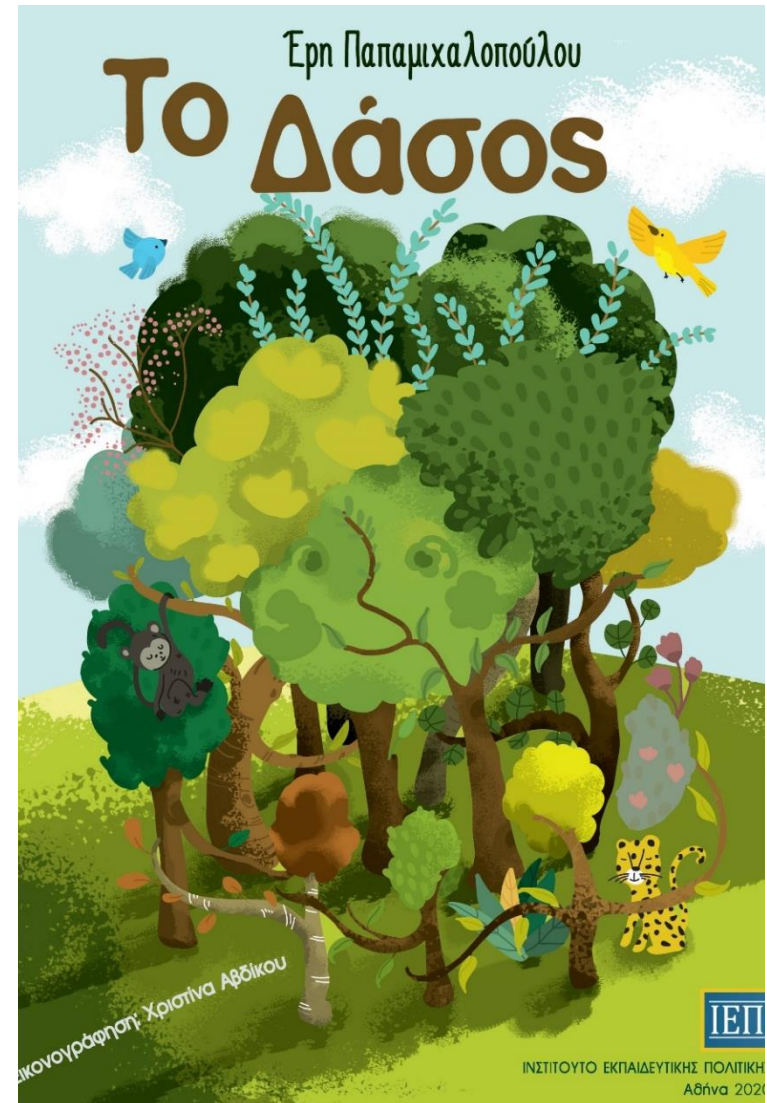
Χαράς: είναι μια παραμυθένια ιστορία που αποτελεί τη σύζευξη της φανταστικής διάστασης των παραμυθιών με τη βιωμένη πραγματικότητα του παιδιού. Αποτελεί ένα μέσο προσέγγισης της χημειοθεραπείας και τη θεραπεία του παιδικού καρκίνου.

Λογοτεχνία - Παραμύθια

3. Το Δάσος: μια βιωματική ιστορία για την κατανόηση των χαρακτηριστικών των ατόμων με αυτισμό αλλά και την ευαισθητοποίηση για τις ιδιαιτερότητές τους.

Λογοτεχνία - Παραμύθια

4. Λιζέτ, η πολική αρκούδα: ένα παραμύθι που πραγματεύεται το σχολικό εκφοβισμό και θέματα που σχετίζονται με τον προσφυγικό ξεριζωμό, την ετερότητα και τη διαφορετικότητα, τις κλιματικές αλλαγές, περιβαλλοντική εκπαίδευση και μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων και ενσυναίσθησης.

Λογοτεχνία -Παραμύθια

5. Έλεν Κέλερ, Ταξίδι στο φως: παρουσιάζεται η ζωή της τυφλής και κωφής Αμερικανίδας συγγραφέως, ακτιβίστριας και λέκτορα Έλεν Κέλερ με τη μορφή κόμικς. Προάγονται οι δυνατότητες των αναπήρων και καταρρίπτεται ο μύθος της προσωπικής τραγωδίας και της αποκλειστικής ευθύνης της αναπηρίας για τους περιορισμούς που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιείται και η μεθοδολογία της «Κούκλας Persona- Persona Dolls».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ

- «Ο Περπατούλης στον πλανήτη των Ζουμ»
- *Persona Dolls: Μια Μεθοδολογία προσέγγισης της διαφορετικότητας*
- Τα παιδιά απέναντι στη διαφορετικότητα και στο σχολικό εκφοβισμό
- Βιωματικές δραστηριότητες με αφορμή το παραμύθι «Το Δάσος»

Η τέχνη του θεάτρου στην εκπαιδευτική διαδικασία

Ένα άλλο βασικό μέσο που αξιοποιείται στον παρόντα οδηγό αποτελούν οι τέχνες, όπως θεατρικό παιχνίδι, δραματοποίηση, παντομίμα, κουκλοθέατρο, κ.ά. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται παιχνίδια ρόλων, ανάπτυξη κοινωνικών ιστοριών με στόχο την ευαισθητοποίηση και αποδοχή του “Άλλου” καθώς και βιωματικές δραστηριότητες που προτείνονται να ενσωματωθούν στην σχολική καθημερινότητα. Στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης μπορεί να αξιοποιηθεί εναλλακτικά και ακουστικό ή και απτικό, φυσικό υλικό.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

- *Φτιάχνουμε παρέες*
- *Ποιος στ' αλήθεια είμαι εγώ...*
- *Ο Λαβύρινθος*

Μουσική

Τέλος, μέρος του οδηγού αποτελούν μουσικοκινητικές δραστηριότητες, καθώς η εκπαιδευτική αξία της μουσικής είναι κοινώς αποδεκτή και υποστηρίζεται ολοένα και περισσότερο από τη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία. Ιδιαίτερα στην εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αξιοποιείται ως εναλλακτική εκπαιδευτική προσέγγιση από ειδικούς του χώρου, καθώς αναγνωρίζεται η καθοριστική επίδραση της μουσικής στην εκπαίδευση των εν λόγω μαθητών/τριών (Grenier, 2016· Sutela, Juntunen, & Ojala, 2016).

Μουσική

Οι ενδεικτικές μουσικές δραστηριότητες είναι διαρθρωμένες σε 4 υπο-ενότητες:

- μουσικά - κινητικά συνεργατικά, μη ανταγωνιστικά παιχνίδια
- κατασκευές μουσικών οργάνων
- ηχοϊστορίες
- σύνθεση και αυτοσχεδιασμός.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Ο αστείος καθρέπτης

*«Yes I can» (Μπορώ και
εγώ)*

*Ηχητικοί Σωλήνες (boom
pipes)*

Μαέστρος – συνθέτης

*Η συναυλία των μέσων
μεταφοράς*

*Η μουσική αλυσίδα των
μουσικών οργάνων*

Με γλώσσα μουσική

Ιστορία με ήχους

Διαθεσιμότητα του εκπαιδευτικού υλικού

Όλο το εκπαιδευτικό υλικό για την ευαισθητοποίηση αναφορικά με την διαφορετικότητα και την καλλιέργεια ενταξιακής κουλτούρας είναι διαθέσιμο στην πλατφόρμα επιμόρφωσης **iepx.gr** στην οποία μπορούν να έχουν πρόσβαση όλοι/ες οι εμπλεκόμενοι/ες στη μαθησιακή και εκπαιδευτική διαδικασία καθώς, επίσης, στο **prosvasimo.iep.edu.gr**

Επιπροσθέτως, ο οδηγός προβλέπεται να διανεμηθεί στις σχολικές μονάδες γενικής και ειδικής εκπαίδευσης.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ευελπιστούμε το υλικό που έχει αναπτυχθεί να συμβάλει ουσιαστικά στο εγχείρημα ευαισθητοποίησης και καλλιέργειας ενταξιακής κουλτούρας ενισχύοντας το όραμα για την εγκαθίδρυση της ενταξιακής εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο «Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5001313 υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΣΠΑ 2014-2020) και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους.

Σας ευχαριστώ πολύ!